

Kaj prinaša junij na platna?

Gojko med Indijanci

Seveda se bomo najprej pomudili v OTROŠKEM KINU MOJCA, kjer pripravljamo malim in najmanjšim obiskovalcem vesel in razgiban, čeprav reprizni junijski spored. Tako bo na sporedu najprej igrani film GULIVERJEVA POTOVANJA po znani povesti J. Swifta. Kmalu zatem se bodo otroci ponovno srečali z znanim dokumentarnim filmom TA ČUDOVITA BITJA, v katerem nas režiser Uys seznanja s tisto vrsto »divjih« živali v Afriki, ki to sploh niso. Namreč: divje! Kako neki naj bi bil slon divja žival, če se ustraši navadne miške. Ali pa, denimo, opice, ki zaplešejo v ritmu Straussovega valčka »Na lepi modri Donavi«? Skratka: otroci bodo stopili v intimni svet tistih (afriških) živali, ki jim mnogi črnogledi ljudje pravijo kar »zveri«. Ne pozabite torej: čaka vas film TA ČUDOVITA BITJA. In še ena prikupna ponovitev: na spored ponovno prihaja slovita ameriška risanka ZLATI ČEVELJCI. Na uho pa vam lahko prišepnemo, da je to film, znan tudi pod imenom PEPELKA.

Kino ŠIŠKA se tudi letošnjega junija ravna po starem, preskušnem pravilu: poletni čas — lažji filmski žanr. In takoj poseže po filmskih naslovih, ki zagotavljajo če že ne duhovitih zapletov, pa vsaj zabave toliko, kolikor je je mladim letom njega dni prinašal Karl May s svojimi »pustolovkami«. Tokrat bo (ponovno) na vrsti ena njegovih zgodb, in sicer KRVNA BRATA s slovitim našim »bratom po krvi« Gojkom Mitičem, ki že leta in leta »deluje« v Vzhodni Nemčiji kot priljubljen filmski zvezdnik. Mehikanci bodo predstavili pustolovsko-zabavni film NEVARNOST — ŽENSKÉ V AKCIJI režiserja Reneja Cardone z Almo Fuentes v glavni vlogi. Saj veste, kako je, če se mlade in atraktivne ženske lotijo preobrazbe in postanejo »ženski Jamesi Bondi«, ali ne? Nič manj ne bo zanimiv indonezijski akcijski film PLAMEN MAŠČEVANJA Danu Umbare s Tuti Wasiat v glavni vlogi. Tudi v tem filmu je mlademu in lepemu dekletu namenjena vloga maščevalke. Ob mojstrskem obvladovanju znanih borilnih veščin ji maščevanje seveda uspe. Kako, boste videli na šišenskem filmskem platnu.

septolete® KRKA

tribuna 14

Maks Žnidar, obveščevalec gorenjskega odreda

Mitraljezi so peli zmago

7. junij 1944... Senturška gora, popoldne. Sonce. Dva bataljona Gorenjskega odreda. Ukaz, da krenemo zvečer na pohod. Priprave. Krenemo s pesmijo. Dolge sence v dolini, mrak. Komenda. Kolona partizanov skozi vasi Podboršt, Mlaka, Križ. Psi lajajo in nebo nad nami osvetljuje tisoč in tisoč zvezd. Drnovsko polje, spotikanje v gozdu, Bukovica in Utik. Bledenje svoda, ko smo prispeli v vas Selo pri Vodican. Utrujenji smo se razdelili po hišah. Nekateri so morali v patrolje, straža. Nemci so povsod okoli, smo na pragu Ljubljane...

Nas 400 partizanov, ki smo tu 8., 9. in 10. junija 1944 skoraj na ravnici dokazovali moč ljudske vojske. Obiskali so nas terenci, člani VDV, možnost sovražnega napada. Pa vendar je bil čas posvečen pogovorom z vaščani, mobilizacijskim in prehran-

benim akcijam v bližnjih vaseh. Dostojno smo pokopali tudi nesrečno ubitega tovariša na pokopališču v Skaručni. Kot da tod okoli ne bi bilo sovražnika. S Francem Kimovcem sva zaplenila tovornjak, last nemške tvrdke...

10. junij... Pomladni večer. Krenili smo na hrib pri Dobenu. Se bliže velikemu mestu. Koliko ljudi je sanjalo o Ljubljani? Kaj jim je pomenil ta simbol odpora in slovenstva? Ponoči smo bili v akcijah, zarana pa prispeli v vasi Gornje in Srednje Dobeno. Nedelja. Nekaterim praznik, obiskali so jih svojci iz bližnjih krajev. Pogled v nebo, čiščenje orožja, komisariji so obdelovali na novo mobilizirane. Slutili smo, da Nemci nekaj pripravljajo. Kako tudi ne, saj smo se držnili na prag velikega mesta...

12. junij... Res je, Nemci nas niso trpeli. Tipali so

in nas iskali. V smleških in skaruških gozdovih poka, ropota. Prvi boji z terenci, kurirji, obveščevalci. Trije naši tovariši so padli... Tudi odredni obveščevalci so pri Mengšu padli v zasedo. Uspelo se jim je vrniti in poročati. Iz vasi smo se umaknili že pred poldnevom. Sonce in naše kosilo je pospravljala živina na Dobenu. Pripravljani na boj smo zasedli griče med Dobenim in Rašico. Meni so ukazali obveščevalno patrolo. Sestopala sva preveč desno in zašla na Dobravo pri Črnučah. Gospodinja kmetije pri Brinjevcu naju je opazila in opozorila. Na robu gozda sva jo počakala. Prišla je s kruhom, klobaso in obvestilom o Nemcih. Ponoči da so že prispeli, obkolili naj bi Dobeno in Rašico ter nas pobili. Nazaj morava takoj, sva sklenila in se urno pobrala. V vasi Dobeno sva lahko od daleč videla polno zelencev, še hitreje sva spešila proti našim položajem in kmalu poročala komandantu. Popoldne smo zavzeli nove položaje nad vasema Rašico in Povodjem. Dobro smo videli premike Nemcev, namenjali so nam uničenje in smrt v dveh obrocih...

Kaj razmišlja človek pred bitko? Veliko in malo. Vsakdo se je nekoliko pomudil s seboj. Pestila nas je slaba oborožitev in premalo streliva. Tam, s Primorske še ni prišlo. Noč, se mi zdi, noč smo s težavo čakali. Zavezništvo partizanov. Vodstvo odreda je načrtovalo preboj in še nikoli se ni tako počasi zmrčilo kot tistega lepega 12. junija. Dve uri pred polnočjo smo se dvignili in začeli pohod v preboj. Lazili smo s hriba na hrib, zdi se, kdaj tudi v krogu. Stab je potem po kratkem počitku odločil preboj preko travnikov med vasjo Vesca in Polje. Nemci, prekleti sovražniki pa so računali, da se bomo zatekali v gozd. Prav je torej ravnati v nasprotju s pričakovano odločitvijo. Največ jih je na naša življenja čakalo ob cestah Koseze — Mengeš in Skaručna — Smartno...

Mi pa smo skozi dvojni obroč ob poltretji udarili pri vasi Vesca. Čelo šestih mitraljezcev je strašno mesarilo po nekaj nemških zasedah. Kako so se Frici razbežali! Pot odreda je bila odprta. S hitrim maršem so naše enote skozi vrzel krenile proti Bukovici v zabrežje mimo Vodice in Voglanske gozdove. Večja skupina borcev se je pred vasjo Polje odločila za Repenjski hrib. Srečno, drzno in dobro smo se izvlekli iz težave, ponovno je zmagala Nemcem nedoumljiva partizanska taktika. 3.500 so jih poslali nad nas, prispeli so naravnost z vzhodne fronte. Negotovi, preplašeni, z moralo na psu. Proti slabo oboroženim, vendar moralno močnim borcem za svobodo svojega naroda. 13. junij 1944...

Se smo se spopadli z zagrizenim sovražnikom. V Voglanskih gozdovih je nemška enota padla v našo zasedo. Spet smo bili ob kosilo. Silovito je zaropotalo, boj je bil kratek, bliskovit. Z več ranjenimi so se hitro pobrali. Pri nas smo imeli le študenta ranjenega v nogo. Precej, se zdi, smo takrat tvegali na pragu Ljubljane bori Gorenjskega odreda...

Tole nam je pripovedoval Maks Žnidar, nekdanji obveščevalec Gorenjskega odreda, udeleženec preboja pred 40 leti v vasi Vesca, sedanji krajevni skupnosti Bukovica-Šinkov turn. Napeto zgodbo smo zapisali, 13. junij pa sta krajevni skupnosti Vodice in Bukovica-Šinkov Turn proglasili za svoj krajevni praznik. Borcem bo v omenjenih krajevnih skupnostih letos tamkaj podeljen tudi dorničil.

Bogomir Šefić